

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

importen i 1950 5,9 milliarder kr. og eksporten godt 4,6 milliarder kr., således at underskuddet på handelsbalancen bliver 1 300 mill. kr. Til delvis dækning heraf foreligger nettoindtægter for skibsfart og andre usynlige poster på godt 500 mill. kr., således at underskuddet på betalingsbalancens løbende poster er henved 750 mill. kr. Af dette underskud dækker Marshallhjælpen 440 mill. kr., men samtidig viser kapitalbalancens øvrige poster et nettounderskud på godt hundrede millioner kroner, således at det samlede resultat for valutabalancen i 1950 er blevet en forringelse af landets valutastilling med henved 400 mill. kr., der er dækket ved forbrug af valutareserver og stigning i gæld. Ved årets udgang havde vi således en gæld til den europæiske betalingsunion, der nogenlunde svarede til den guldfri kredit.

Den samlede forringelse af valutastillingen i 1950 på 400 mill. kr. ligger under det i august opstillede skøn på $\frac{1}{2}$ milliard kr. Dette hænger bl. a. sammen med, at indtægterne for eksport og skibsfart i årets sidste måneder har været noget højere, end man dengang ventede.

Overfor vareforsyningsudvalget har jeg mere detaljeret redegjort for udsigterne for betalingsbalancens udvikling i 1951. Jeg vil gerne her fremhæve, at der for tiden knytter sig ganske særlige vanskeligheder til en vurdering af den fremtidige udvikling på dette område. Dette hænger sammen dels med vanskelighederne ved at vurdere den internationale konjunkturudvikling, for såvidt angår såvel prisudviklingen for im- og eksportvarer som forsyningsmulighederne for en række vigtige råvarer, dels med vanskelighederne ved at bedømme den indenlandske økonomiske udvikling, der bl. a. er afhængig af, i hvilken udstrækning det vil være muligt at fortsætte den saneringslinje, som regeringen har påbegyndt.

Som udgangspunkt for en vurdering af udsigterne for betalingsbalancen for 1951 har man opstillet et skøn over udviklingen under følgende forudsætninger: der regnes med de i oktober 1950 gældende eks- og importpriser, og importens og eksportens omfang og sammensætning baseres på forudsætningen om samme forbrugs- og investeringsniveau som i 1950. Man har dog regnet med nogen nedgang i importmængden dels på vareområder, hvor leveringsvanskeligheder allerede nu kan forudses, dels på områder, hvor en betydelig lageropbygning har fundet sted i løbet af 1950.

Under disse forudsætninger skønnes den samlede eksport i 1951 at ville andrage

knap 4,6 milliarder kr., medens den samlede import er anslået til godt 6,1 milliarder kr. Fragtindtægterne er anslået til 875 mill. kr. Det samlede underskud på betalingsbalancens løbende poster anslås herefter at ville andrage knapt 1 milliard kr. Hertil kommer de forventede udgifter til ekstraordinære civile og militære forsvarsforanstaltninger til et beløb af ca. 75 mill. kr.

Til delvis dækning af dette underskud forventer man at disponere over nettokapitalindtægter inklusive Marshallhjælpen på ca. 325 mill. kr., d. v. s., at underskuddet under de opstillede forudsætninger, såfremt man medregner udgifterne til de ekstraordinære forsvarsforanstaltninger, overstiger nettokapitalindtægterne med ca. $\frac{3}{4}$ milliard kr.

Som jeg har nævnt, er dette skøn kun opstillet som udgangspunkt for en vurdering af udsigterne, idet skønnet er baseret på forudsætninger, som ikke kan ventes at være tilstede i 1951. Den i efteråret gennemførte finans- og pengepolitiske stramning må således forventes at bevirke, at niveauet for forbrug og investering i 1951 reduceres i forhold til 1950. Hvor stor en valutabesparelse dette vil medføre, må i høj grad bero på et skøn, men det må formodes, at virkningen på betalingsbalancen vil være en reduktion af det beregnede underskud på mellem 300 og 500 mill. kr. Såfremt dette skøn holder stik, vil der for 1951 kunne ventes et valutaunderskud på mellem 200 og 450 mill. kr., og såfremt der ikke på anden måde sættes ind med yderligere foranstaltninger, må dette underskud altså dækkes ved udnyttelse af Danmarks kredit i den europæiske betalingsunion samt ved anvendelse af en del af den disponible dollarbeholdning.

Dette skøn beror imidlertid som nævnt tillige på forudsætningen om opretholdelse af de i oktober gældende im- og eksportpriser. Ændringer i disse prisrelationer vil således kunne influere på betalingsbalancen.

Det er imidlertid ikke alene de udefra givne vilkår, der vil være afgørende for betalingsbalancen fremover. Ved den interne økonomiske politik vil man kunne influere på udviklingen. De allerede trufne finans- og pengepolitiske foranstaltninger er udtryk for regeringens vilje til i højere grad at søge betalingsbalanceproblemerne løst ved indirekte midler, således at en stramning af den direkte importregulering søges undgået. Af hensyn til den kommende udvikling på betalingsbalancen og mulighederne for fremtidige lempelser i importreguleringen må regeringen lægge afgørende